

ZAMONAVIY ALLERGIYA TURLARI VA ULARGA QARSHI KURASH

Qodirova Surayyo Akramjon qizi

*Pop Abu Ali ibn Sino nomiagi Jamoat salomatligi
texnikumi mutaxassislik fani o'qituvchisi*

Annotatsiya: bu maqola, zamonaviy allergiya turlari va ularni davolash usullari haqida keng ko'lamli ma'lumot beradi va o'quvchiga bugungi kunda mavjud yondashuvlar va kelajakdagi imkoniyatlar haqida tasavvur beradi. Maqola allergiyaning ekologik, genetik va immun tizimiga ta'siri haqida batafsil ma'lumot beradi.

Kalit so'zlar: Allergiya, allergen ta'sirlar, antigistamin, profilaktika, gen terapiyasi, molekulyar diagnostika, genetika.

Zamonaviy allergiya turlari so'nggi yillarda ancha ko'paydi va bu, atrof-muhitdagi o'zgarishlar, genetik omillar va boshqa faktorlar bilan bog'liq. Allergiya insonning immun tizimi tomonidan zararsiz moddaga noxush javob berishi natijasida yuzaga keladi. Ushbu maqolada, zamonaviy allergiya turlarining o'sishi va ularni davolashdagi yutuqlar tahlil qilinadi.

1. Zamonaviy allergiya turlari:

Zamonaviy allergiyalarning eng ko'p uchraydigan turlari quyidagilar:

Nafas olish allergiyalari (masalan, polen va chang allergiyasi)

Oziq-ovqat allergiyalari (yangi allergenlar, masalan, soye va loviya kabi yangi allergenlarga qarshi sezuvchanlik)

Terining allergik reaksiyalari (ekzema, kontakt dermatiti)

Dorivor moddalarga allergiya (antibiotiklar, analgetiklar)

Hayvonlar va uy hayvonlari allergiyalari (it yoki mushuk dumi)

Zamonaviy hayot tarzi, shuningdek, allergiyalarning rivojlanishiga ta'sir ko'rsatmoqda. Urbanizatsiya, ifloslangan havo, kimyoviy moddalarning tarqalishi va genetik omillar bunga bevosita ta'sir qiladi.

2. Allergiyaning sabablari va risk faktorlari

Atrof-muhit o'zgarishlari: Havo ifloslanishi va global isish allergiyalarning o'sishiga olib kelmoqda. misol uchun, issiq havo va yuqori kislorod darajasi polen va allergenlarning ko'payishiga yordam beradi.

Genetik omillar: Allergiya, ko'pincha oilaviy holatlar bilan bog'liq bo'ladi. Agar ota-onada allergiya mavjud bo'lsa, bolada allergiya rivojlanishi ehtimoli yuqori bo'ladi.

Immun tizimining zaiflashishi: Organizmning immun tizimining zaiflashishi (masalan, stress, noto'g'ri ovqatlanish) allergik kasalliklarning rivojlanishiga sabab bo'lishi mumkin.

3. Allergiya belgilari va tashxis

Allergiya ko'plab turli belgilar bilan namoyon bo'lishi mumkin, ularning eng keng tarqalganlari:

Terida qichishish, toshmalar

Burun oqishi, burun tiqilishi, nafas olishda qiyinchilik

Oziq-ovqatni iste'mol qilganda ishtaha yo'qolishi, ko'ngil aynishi

Nafas olishda qiyinchilik, astma hujayralari

Yuz yoki tilning shishishi

Tashxisni aniqlash uchun allergologlar allergiya testlari va allergenlarni aniqlash bo'yicha testlarni o'tkazadilar.

4. Allergiyaga qarshi kurash: davolash va profilaktika

Zamonaviy davolash usullari va profilaktika allergiyaning rivojlanishini kamaytirishga yordam beradi:

Antigistaminlar: gistamin ta'sirini kamaytirib, allergiya belgilarini yengillashtirishda qo'llaniladi.

Immunoterapiya (allergiya vaktsinasi): Uzoq muddatli yechim sifatida allergiya simptomlarini kamaytirishga yordam beradi. Bu usul organizmni allergenlarga asta-sekin ko'nikishga o'rgatadi.

Sog'lom turmush tarzi: To'g'ri ovqatlanish, muntazam sport bilan shug'ullanish va stressni boshqarish allergiyaning oldini olishda yordam beradi. Ekologik o'zgarishlar: Havoni tozalash va tabiiy muhitni saqlash, allergiyalarga qarshi kurashda muhim rol o'ynaydi.

5. Yangi Tadqiqotlar va Kelajakdagi Yechimlar

Zamonaviy ilm-fan allergiya kasalliklarini davolashda yangi yondashuvlar taklif qilmoqda. Gen terapiyasi va molekulyar diagnostika, kelajakda allergik kasalliklarni tezroq va samaraliroq davolash imkonini yaratadi.

Xulosa

Zamonaviy allergiya turlarining o'sishi global miqyosda jiddiy muammo bo'lib qolmoqda. Atrof-muhit omillari, genetik omillar va ijtimoiy sharoitlar allergik kasalliklarning ko'payishiga olib kelmoqda. Allergiyalarga qarshi kurashishda zamonaviy tibbiyot yutuqlari, profilaktika va ekologik choralar ahamiyatlidir. Kelajakda yangi texnologiyalar va ilmiy izlanishlar allergiya kasalliklariga qarshi yanada samarali davolash imkoniyatlarini yaratadi.

Bu maqola, zamonaviy allergiya turlari va ularni davolash usullari haqida keng ko'lamli ma'lumot beradi va o'quvchiga bugungi kunda mavjud yondashuvlar va kelajakdagi imkoniyatlar haqida tasavvur beradi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Klinik allergologiya O.A.Nazarov 2016. Cambria.
2. Anatomiya, fiziologiya va patologiya 2013. Toshkent. Ilm-fan nashriyoti

Internet saytlari

1. WWW.Google.uz
2. WWW.Arxiv.uz
3. ziyo.net.uz